

Nazwa przedmiotu WSPÓŁCZESNE TEORIE SOCJOLOGICZNE					Kod ECTS: WTS	
Specjalność Wszystkie specjalności na kierunku Socjologia						
Status przedmiotu kierunkowy	Semestr 5	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS: 6
		ogółem	wykłady	ćwiczenia	laboratorium	
		60	30	30	-	
Wykładowca Prof. zw dr hab. Janusz Mucha, dr Beata Pawlica					Katedra Socjologii	
Wymagania wstępne:						
Cele i Efekty kształcenia Treścią tego wykładu będą zasadniczo ogólne wizje świata społecznego rozwijane po II wojnie światowej: orientacje teoretyczno-metodologiczne i całościowe teorie, oparte na ogólnych modelach rzeczywistości społecznej. W trakcie zajęć interesować się będziemy przydatnością danych ujęć dla analizy konkretnych zjawisk społecznych. Wykład ma przynieść pożytek ogólny, ale też ma pomóc konceptualizowaniu i pisaniu prac licencjackich.						
Metody realizacji przedmiotu Wykłady						
Opis przedmiotu						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do przedmiotu. Klasycy socjologii a nowe ujęcia teoretyczne. Krótkie przypomnienie historii socjologii. Modernizm, antymodernizm, postmodernizm i neomodernizm w teorii społecznej. 2. Funkcjonalizm jako orientacja teoretyczno-metodologiczna. Klasyczny funkcjonalizm socjologiczny Talcotta Parsonsa. Funkcjonalizm "nowoczesny" na przykładzie koncepcji Roberta K. Mertona, Kingsleya Davisa i Wilberta Moore'a. Neofunkcjonalizm na przykładzie koncepcji Niklasa Luhmanna. 3. Konfliktowe wizje społeczeństwa. "Dialektyczny" model konfliktowy Ralfa Dahrendorfa i „funkcjonalny” model konfliktowy Lewisa Cosera. Teoria krytyczna Jürgena Habermasa. Socjologia radykalna i krytyczna. 4. Teorie wymiany społecznej. „Behawioryzm wymiany” w ujęciu George'a C. Homansa i „strukturalizm wymiany” w ujęciu Petera M. Blaua. Konfliktowa teoria wymiany Randalla Collinsa. Teorie racjonalnego wyboru Michaela Hechtera i Jamesa Colemana. Podejście neoinstytucjonalne w naukach społecznych. 5. Biologiczne modele życia społecznego. Socjobiologia. Ekologia społeczna i jej zastosowania. 6. Subiektywistyczne wizje społeczeństwa. Symboliczny interakcjonizm Herberta Blumera i Manforda Kuhna. Teoria ugruntowana Alselma Straussa. Dramaturgiczna wizja świata według Ervinga Goffmana. Inne koncepcje interpretatywne: socjologia fenomenologiczna i etnometodologia. 7. Strukturalizm kulturowy Pierre'a Bourdieu. Teoria strukturacji Anthony Giddensa. 8. Socjologia historyczna. Teorie ruchów społecznych. Teorie samotworzenia się społeczeństwa. 9. Poststrukturalizm i postmodernizm w teorii społecznej. Feministyczne nauki społeczne Socjologia ryzyka. 10. Problem wielości paradygmatów w socjologii współczesnej. Podsumowanie kursu. 						
Literatura						
podstawowa Giddens Anthony. 2004. Socjologia. Warszawa: WN PWN, ss. 682-701. Szacki Jerzy. 2002. Historia myśli socjologicznej. Wydanie nowe. Warszawa: WN PWN, 857-944.						
zalecana Białyszewski, Henryk. 1972, "Wstęp do wydania polskiego", w: Talcott Parsons, SZKICE Z TEORII SOCJOLOGICZNEJ, Warszawa: PWN, ss. vii-lxii. "Pojęcie tożsamości jednostki w interakcjonizmie współczesnym", w: ORIENTACJE TEORETYCZNE WE WSPÓŁCZESNEJ SOCJOLOGII, pod redakcją Władysława Kwaśniewicza, Kraków: UJ, ss. 83-95. Brach-Czaina Jolanta (red.). 1997, OD KOBIETY DO MĘŻCZYZNY I Z POWROTEM. ROZWAŻANIA O PŁCI W KULTURZE. Białystok: TransHumana.						
Zasady zaliczania przedmiotu Egzamin w formie pisemnej						